Τηλεφωνική γραμμή ψυχολογικής υποστήριξης

Του **Κώστα Κωνσταντίνου***

Διανύουμε στα Λύκεια όλης της χώρας, όπως κάθε χρόνο, τη μακρόσυρτη περίοδο των γραπτών εξετάσεων. Προηγούνται οι ενδοσχολικές εξετάσεις. Οι Πανελλαδικές, για την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, θα ακολουθήσουν. Γενικά, οι εξετάσεις είναι μία διαδικασία μακρόσυρτη και με ψυχικές εντάσεις για τους εφήβους. Οι γονείς, από κοντά, περνούν και εκείνοι τη δική τους εξέταση. Δεν υπάρχουν όμως σοβαρά εκπαιδευτικά συστήματα χωρίς κάποιας μορφής αξιολόγηση.

Εκ των πραγμάτων, εδώ και δεκαετίες έχουν δημιουργηθεί για τους τελειόφοιτους του Λυκείου «εξετάσεις δύο ταχυτήτων». Από τη μια, οι θεωρούμενες ως πιο εύκολες και εντός του σχολείου (ενδοσχολικές) με θέματα από τους καθηγητές των παιδιών. Με λιγότερο άγχος και πιο «χαλαρές» αφού η ολόχρονη επαφή δασκάλου και μαθητή περιβάλλει, όπως είναι φυσικό, με ανθρωπινότερο τρόπο την εξεταστική διαδικασία. Από την άλλη, οι απρόσωπες και «σκληρές» Πανελλαδικές. Το «σφαγείο», όπως το λένε. Οι λόγοι είναι προφανείς και δεν είναι ανάγκη να επιχειρηματολογήσει κανείς για την πίεση που νιώθει ο υποψήφιος. Αν προσέξει κανείς τα διακινούμενα κάθε χρόνο τέτοια εποχή, θα βρεθεί ενώπιον μίας ορολογίας πολέμου. Ο μαθητής νιώθει να συνθλίβεται απειλούμενος. Οι Πανελλαδικές Εξετάσεις αντιμετωπίζονται από την κοινωνία ως ασθένεια που πρέπει να περάσει κανείς, ως φυλακή που πρέπει να αντέξει, ως ψυχολογική επίθεση που θέλει τον ειδικό της. Ε λοιπόν, αυτό το τελευταίο είναι που με έκανε να γράψω το σημερινό σημείωμα. Και στην πόλη μας θα ακούσει κανείς για τη «λειτουργία ανοιχτής τηλεφωνικής γραμμής ψυχολογικής υποστήριξης» όπου ειδικοί θα βοηθούν τους μαθητές στη διαχείριση του άγχους που βιώνουν κατά την ιδιαίτερη αυτή ψυχοπιεστική περίοδο των Πανελλαδικών Εξετάσεων. Και αν δεν έχω άγχος -λέμε τώρα- μήπως δεν κάνω κάτι καλά, δεν διαβάζω όπως πρέπει; Με το άγχος των ενδοσχολικών εξετάσεων, τι γίνεται; Τα παιδιά της πρώτης και της δευτέρας Τάξης δεν έχουν άγχος; Γιατί κανένας δεν ασχολείται μ' αυτό; Δεν είναι μετρήσιμο; Μήπως δεν υπάρχει; Ή μήπως δεν είναι άξιον λόγου;

Από πού προέρχεται αυτό το άγχος των Πανελλαδικών; Οι εξετάσεις αυτές είναι η μοναδική αιτία; Η επαφή με τα παιδιά καταδεικνύει ότι δεν είναι συγκυριακό φαινόμενο αλλά έχει «δουλευτεί» πολύ πιο πριν από ποικίλους παράγοντες. Θεωρώ, επομένως, ότι είναι μεν συγκινητικά αξιέπαινες αυτές οι προσπάθειες -αφού δείχνουν την αγωνία και την έγνοια για τα παιδιά μας- αλλά μου θυμίζουν (και ας μην παρεξηγούμαι) τις ακολουθίες που γίνονται από τους αγαθούς λειτουργούς του Υψίστου «για να βοηθήσει ο Θεός τα παιδιά να γράψουν». Κάποιος άλλος θα βάλει πλάτη δηλαδή. Το λέω, γιατί φοβάμαι ότι η δυσκολία της μελέτης, της μεθοδικότητας και του αγώνα που πρέπει να δώσει ο μαθητής (πολύ φοβάμαι ότι θα είναι και ο ευκολότερος της ζωής του) μοιάζει να γίνεται δουλειά άλλων. Το διάβασμα, βρε αδελφέ, τίνος είναι ιδιοκτησία; Δημιουργείται έτσι η εντύπωση ότι οι τοπικές κοινωνίες κάνουν το καλύτερο δυνατό για την «αρρώστια» αυτών των καταραμένων εξετάσεων. Θεωρώ ότι με τέτοιες ανοικτές προσκλήσεις ψυχολογικής βοήθειας προς όλο τον μαθητόκοσμο οι ψυχολογικές υποστηρίξεις γίνονται ντε φάκτο καθολική «ανάγκη». Ψάξε τον εαυτό σου και, εάν έχεις άγχος, τηλεφώνησε μας! Καταντούν καθεστώς. Πολύ φοβάμαι ότι προκαλούν έτσι περισσότερο άγχος. Μήπως πρέπει να πάω και εγώ σε ψυχολόγο;

Μπορεί να κάνω λάθος. Κάτι όμως δεν μου πάει καλά σε αυτή

την υπόθεση. Μα θα πείτε, δεν χρειάζονται ψυχολογική υποστήριξη τα παιδιά; Σίγουρα ναι, εκατό τοις εκατό ναι, και κατά περίπτωσιν. Εδώ είναι που καθίσταται ο ρόλος των ψυχολόγων και των κοινωνικών λειτουργών κάτι παραπάνω από αναγκαίος. Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και εντός του σχολείου, με μόνιμο επιστημονικό προσωπικό για κάθε σχολείο. Πότε, αλήθεια, το κράτος θα στελεχώσει με ειδικούς ψυχολόγους όλα τα σχολεία; Το υπαρκτό πράγματι πρόβλημα νομίζω δεν λύνεται με το να μετατρέπεται η «ψυχολογική υποστήριξη» σε πρέπει (μαστ) για όλους, όπως το φροντιστήριο, ο καφές στο χέρι και το κινητό αλλά μόνο στοχευμένα. Τα παιδιά αυτή την περίοδο χρειάζονται ήρεμο κοινωνικό κλίμα, πίστη στην προσωπική προσπάθεια, ενθάρρυνση από την οικογένεια, χωρίς πίεση και προτροπή για καταφυγή σε «μαγικές» λύσεις. Αξιέπαινη και συγκινητική η προσπάθεια να βοηθηθούν τα παιδιά. Δεν υπάρχει περί αυτού καμία αμφιβολία. Γνωρίζω ειδικευμένους στο θέμα συναδέλφους, των οποίων βγάζω το καπέλο για τις γνώσεις, την υπομονή και επιμονή τους. Το ξαναλέω. Μπορεί να κάνω λάθος αλλά ας δούμε και την άλλη όψη του νομίσματος. Στο κάτω κάτω μακάρι να υπήρχε και ψυχολογική υποστήριξη προς τον πολίτη για τα μνημόνια, τη φτώχεια και κυρίως για τα ψέματα. Καλή επιτυχία σε όλα τα παιδιά, σε όλες τις δύσκολες εξετάσεις της ζωής που θα ακολουθήσουν!

*** Ο Κώστας Ν. Κωνσταντίνου είναι διευθυντής του 2ου Γενικού Λυκείου Ηρακλείου**

https://kostaskonstantinou.com